

EUROPA ȘI NEAMUL ROMANESC

FOAIA MISCĂRII ROMÂNE PENTRU UNITATEA EUROPEI

Mensile. Spedizione abb. postale Gruppo III 70% - 00187 Roma, Foro Traiano 1/A, Tel.(06)679.77.85

Actualitate europeană

I. ROMÂNIA ȘI EUROPA

Starea de urgență din Europa continuă și evenimentele evoluează alert. Previzunile de ieri se dovedesc a fi perimate astăzi și încă nu întrezărim un capăt al evoluției evenimentelor din țările satelitei imperiului moscovit. Răsturnările din Polonia, Ungaria, Germania de Est și Bulgaria sunt totuși de ordin intern și încă nu afectează statutul internațional al acestor națiuni. Incertitudinile persistă asupra viitorului guvernelor recent instalate la Varșovia și Budapesta, strâns dependente de depășirea unor mari dificultăți economice, pentru stingerea cărora nu se întrevăd încă soluții majore, ci numai simple paleative. Din punctul nostru de vedere, raportul dintre situația internă din Germania de Est și diverse interese geo-politice este ceva mai accentuat decât s-ar putea crede. Nu se știe încotro va evolua Bulgaria. De asemenea, nu se știe când se va declanșa un proces similar în Cehoslovacia. Între atâtea necunoscut, o singură incertitudine: în România nu se mișcă nimic. Mai mult, unii comentatori afirmă că nici nu sunt șanse să ne parvină curând informații senzaționale de la București.

Din acest context ambiguu, pentru România - avem în vedere poporul român - decurg consecințe dintre cele mai paradoxale care au afectat vreodată existența și reputația unei națiuni: într-un moment când așteaptă înțelegerea Europei, o înțelegere care să poată acorda un suport acțiunii, Românii sunt tratați cu o compasiune inefficientă și nu numai o dată cu dispreț nedisimulat. În realitate, și azi ca și ieri, poporul român nu face nimic altceva decât să îndure consecințele ultime ale unor decizii care s-au perfectat în afara hotarelor băștinei lui. A-i acuza astăzi pe Români de pasivitate nu înseamnă nimic altceva decât a scuza niște mari puteri de păcate.

De regulă, se uită că România a fost prima țară europeană care a intrat în orbita sovietică, încă înainte de a se încheia cel de al doilea război mondial, și nu oricum, ci prin acordul mai mult decât explicit al tuturor marilor puteri ale timpului. La fel, se uită și faptul că România, spre deosebire de ceilalți sateliți ulteriori ai Moscovei, nu dispunea de un partid comunist care să-și merite numele, stânga extremă, aici, fiind îndeobște alcătuită din agenți plătiți, din alogeni și din apatrizi. În consecință, Partidul comunist din România, neexistând, a fost inventat, pur și simplu, din inși dispuși să cotizeze la o invenție, nu dintr-un crez, ci dintr-o sete teribilă de putere, partidul în speță fiind și astăzi marcat de tarele originii lui dubioase. În sfârșit, se uită că România, alături de Finlanda, a fost una dintre țările mici ale Europei care nu s-a sfiit să ridice cu decizie și cutezanță armele împotriva Rusiei sovietice, implicit împotriva comunismului, la o oră când urmașii anticomuniștilor înverșunați de astăzi băteau temenele la Kremlin. Și că poporul român, spre deosebire de alte națiuni din Europa Răsăriteană, a fost decapitat cu o brutalitate extremă de elita sa politică, economică și intelectuală.

Cu toate acestea, în viziunea ziariștilor occidentali ai zilelor noastre, jertfa de sânge a națiunii române de ieri și de alaltăieri nu contează deloc. Contează, în ceea ce îi privește, doar verbiajul dezordonat și producător de emoții mimate ale celor ce n-au avut altă grijă decât să-și drămuiească circumspect și negustorește victimele.

Dovezile fățărniciei care au semănat în Români descurajare și prudentă nu sunt numai de ordin istoric documentar. Ele se furnizează și se legitimează ca atare, observatorilor avizați, mai ales în zilele noastre. Astăzi, emisiunile în limba română ale posturilor de radio *Vocea Americii* și *BBC* nu ostensesc să se extazieze de elanul cu care basarabienii își revendică originea lor latină și românească, dar uită, cu o delicatețe suspectă, să amintească ceva despre poziția SUA și a Marii Britanii față de aceeași problemă, afirmată la Conferința de pace de la Paris, în 1946-1947. Și așa, din fățărnicie în fățărnicie, se cere astăzi poporului român fermitate și intransigență, din partea gazetarilor unor națiuni ale căror guverne, de ieri, ca și azi, s-au mărginit la probe duplicitate și la concesiile nedemne. Suferințele de azi ale României au rădăcini istorice. Probabil, socotim noi, întemeindu-ne afirmația pe o experiență directă, poporul român nu mai vrea să-și rănească mâinile pentru a scoate castanele altora, dintr-un foc provocat de alții și în interesul altora. Ca și altădată, într-o istorie plină de vicisitudini, poporul român s-a înzestrat cu răbdare.

Neîndoielnic, Românii suferă astăzi cum nu a suferit nici o națiune europeană în vremuri de pace. În România, consecințele dezastruoase ale ideilor comuniste de organizare socială au atins un apogeu nesperat nici de cei mai înverșunați adversari ai acestui sistem. Mai mult decât oriunde în Europa de Est, pe spinarea Românilor s-a probat falimentul deplin al unei ideologii maladiive și al unei viziuni aberante asupra lumii. Aici, corupția rezultată din exclusivitatea puterii, a fost ridicată pe culmi inimaginabile. Din fericire, acest gen de corupție nu i-a atins decât pe cei predispuși la corupție, în timp ce spiritul nației a continuat să se păstreze intact. La București, Românii lucizi nu își imaginează că salvarea națiunii lor consistă într-o nouă negustorie de alianțe.

Sub acest adevăr, gândul că Românii nu mișcă, fie din lașitate, fie din alte considerații, este cel puțin ne la locul lui. Împotriva tuturor urgiilor care i-au afectat existența, această națiune s-a solidarizat mereu instinctiv. Eșecul economic al României de azi nu este numai o consecință a incompetenței celor ce o dirijează și nu a decurs nici din conjuncturi internaționale, dimpotrivă este un rezultat al rezistenței inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor țării la un sistem care contrazice natura umană. Fără a avea un Lech Walesa, Românii sunt în grevă generală de peste patru decenii. Unii susțin că ei sabotează istoria. Ei înșiși susțin că istoria le-a fost permanent sabotată, la Moscova, la Berlin, la Londra, la Washington și ceva mai puțin la Paris. Fără mișcări de stradă, Românii au obligat autoritățile țării lor să mascheze inaderența poporului la regim și eșecul regimului ca atare prin statistici de o falsitate din ce în ce mai bătătoare la ochi, ajunsă astăzi la ridicol în stare pură. Dincolo de orice, virtuțile dintotdeauna ale acestui popor, după ce a fost mințit și deposedat de drepturi ca nici un alt popor din cuprinderea continentului, se exprimă prin incapacitatea lui funciară de a adera la o nouă minciună, la ultima mare minciună propusă omenirii în general și Europei în special: perestroika. Un paleativ prin care comunismul își mai asigură o șansă și o iluzie prin care Occidentul socotește că-și va uita dezertările.

În ceea ce ne privește, suntem convingși că adevăratul eșec al comunismului nu s-a înregistrat în Uniunea Sovietică, prin apelul la o perestroika echivalentă cu dregerea busuiocului, nici în Polonia și nici în Ungaria, unde nu se înțelege că pluralismul politic nu însemnează nimic fără un temei economic, ci în România, unde sistemul s-a confruntat cu rezistența instinctivă, neorganizată, dramatică, dar din cale afară de eficientă, a unui întreg popor.

S. PĂDUREANU

Ziua Marei Uniri

Puține zile din istoria românească s-au impus în conștiința noastră națională ca ziua de 1 Decembrie 1918. Ea este o zi mare, sărbătoare națională, care a consfințit împlinirea visului străvechi al unității politice a poporului daco-roman de la Dunăre, Carpați și Marea Neagră, unul și același în toate timpurile.

În acea zi de iarnă, în istorica cetate a Albei-Iulii, cei 1228 de delegați și cei peste 100.000 de Români prezenți au constituit «Marea Adunare Națională a Națiunii Române» pentru a hotărî soarta Transilvaniei.

Venerabilul președinte Gheorghe Pop de Băsești, numit familiar «Badea Gheorghe», a indicat rostul Adunării în scurtul său cuvânt: «Vrem să sdrobim lanțurile robiei noastre sufletești, prin realizarea marelui vis al lui Mihai Viteazul, unirea tuturor celor de o limbă și o lege într-un singur și nedespărțit stat românesc». Au ținut apoi cuvântări înflăcărâte membrii Consiliului Național Român. A vorbit Ștefan Cicio-Pop. Vasile Goldiș a prezentat rezoluția de supus Adunării, iar Iuliu Maniu a explicat sensul punctelor acesteia.

De fapt, convocarea la Adunare arăta sentimentele ce însuflețea participarea: «Istoria ne cheamă la fapte! Mersul irezistibil al civilizației omenеști a scos și neamul nostru românesc din întunericul robiei la lumina cunoștinței de sine. Ne-am trezit din somnul de moarte și vrem să trăim alături de celelalte națiuni ale lumii, liberi și independenți. În numele dreptății eterne și al principiului liberei dispozițiuni a națiunilor, ... națiunea română din Ungaria și Transilvania are să-și spună cuvântul său hotărâtor asupra sorții sale»... Și l-a spus.

După cuvântările înflăcărâte ale fruntașilor săi, Adunarea a decretat, într-o atmosferă de entuziasm general, «unirea acestor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România». Documentul istoric de unire a fost citit de Episcopul Iuliu Hossu al Bisericii

Episcopul greco-catolic al Clujului Dr. Iuliu Hossu citește actul unirii Transilvaniei cu Patria Mamă de la 1 Decembrie 1918, în fața unui grup de transilvăneni în centrul căruia se află Episcopul ortodox Dr. Miron Cristea, devenit mai târziu primul Patriarh al României Mari.

Române Unite cu Roma, ca o mărturie în plus a legăturii nestrămutate a Românilor cu Roma, singurii care au păstrat, în limba și în numele lor, numele sfânt al Romei, fapt care a contribuit la salvarea lor în fața năvălitorilor asiatici și slavi.

Istorică hotărâre de la Alba Iulia încorona astfel procesul de unire a Românilor, început la 27 martie/ 9 aprilie 1918 prin unirea Basarabiei, urmată de unirea Bucovinei la 15/ 28 noiembrie din același an. Ea a însemnat nu numai unirea cu România a Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului, ci și terminarea procesului de unire națională. Însemna împlinirea visului strămoșilor, prin realizarea României Mari, ca reparare a unei nedreptăți, împlinirea unei sfinte dreptăți istorice, ce nu putea să nu se facă.

Ion I.C. Brătianu observa pe drept că Unirea «se întemeiază pe însăși ființa neamului românesc, care, de aproape două mii de ani, în mijlocul tuturor vitregiilor vremii, a știut să-și păstreze neatins caracterul de conștiință națională».

Entuziasmul de atunci a impus lumii întregi dreptatea românească, iar tratatul de la Trianon n-a făcut altceva decât să ia act de voința națiunii române. Rezultatul s-a manifestat în mod evident în înflorirea și propășirea României Mari, pe toate planurile, în perioada ce a urmat.

În ciuda vremelnice ciuntiri a Transilvaniei din anii 1940-1944 și a răpirii Basarabiei și Bucovinei de Nord, ziua Mării Unirii rămâne înscrisă cu litere de neșters în conștiința românească de pretutindeni.

Aniversarea ei înseamnă cinstirea făuritorilor Mării Uniri, îndemn la unitate în cuget și simțiri și apărarea, cu toate mijloacele, a neamului din spațiul mioritic și a gleei sale străbune.

Să o aniversăm și noi, cei de peste hotare, cu responsabilitatea ce ne revine, convinși că «tot ce-i românesc nu pier» și că numai apa trece, dar pietrele rămân.

EUROPAEUS

GRATUITATEA UNUI GEST POLITIC IRESPONSABIL

Un grup de exilați români au semnat la 16 iunie 1989, la Budapesta, textul unei «declarații româno-maghiare» care a scandalizat în egală măsură pe compatrioții noștri din Țară și din diaspora. Publicată în «Lupta» (Nr. 124-22/06/89), «declarația» reia tezele revizioniste ale actualului regim de la Budapesta, formulate în 1987 de autorii oficialului tratat de istorie a Transilvaniei și recent confirmate de către președintele Parlamentului maghiar în interviul dat postului de radio Europa Liberă.

Promotorii români ai «declarației» făcând în mod repetat și public demonstrația incompetenței lor politice, faptul că s-au asociat redactării unui astfel de text confirmă doar nepriceperea lor. Inconștienți de gravitatea gestului lor, diletanții noștri au comis un act iresponsabil al cărui caracter nociv este demonstrat mai jos.

Nocivitatea actului comis la Budapesta constă în incompatibilitatea fundamentală dintre principiile sale și idealurile de luptă ale Românilor. Într-adevăr, din ideile confuze și termenii ambigui ai «declarației» reiese că autorii ei se pronunță pentru dislocarea teritorială a Statului român, în favoarea unor considerabile transferuri de suveranitate și pentru subordonarea independenței națiunilor față de interese străine.

În ciuda inconsistenței ei, «declarația» este un fapt grav deoarece ar putea deveni un precedent în mâna minorităților alogene din Basarabia și Bucovina.

DECLARATION ROUMANO-HONGROISE

Ce 16 juin 1989, à l'occasion de la cérémonie des funérailles des victimes de la répression contre la révolution hongroise de 1956, (événement d'importance mémorable pour tous les peuples de l'Europe et spécialement pour ceux qui vivent encore sous la dictature communiste), a eu lieu une rencontre entre des membres du Forum Démocrate Magyar (FDM) et des Roumains, signataires de la suivante

DECLARATION

Nous, Roumains et Hongrois, considérons que la liberté et la prospérité des deux peuples peuvent être réalisées et garanties uniquement dans un cadre politique pluraliste de respect intégral des droits et libertés fondamentales de l'Homme. Pour atteindre ce but une action commune des forces démocratiques magyares et roumaines s'impose. Les régimes communistes et en particulier la politique menée par la dictature Ceausescu ont créé une situation de crise aiguë qui empêche la communication entre Roumains et Magyars.

Le dialogue commencé ce jour entre nous a pour but de vaincre ces obstacles et de poser les bases de relations normales entre les deux nations qui se sont formées dans le même espace géographique.

Compte tenu de la configuration de la carte ethnique, la solution des conflits ne peut venir en aucun cas du changement des frontières mais du changement de leur rôle dans le sens de la libre circulation des personnes, de l'information et des idées conformément aux accords d'Helsinki. Nous situons donc l'amélioration des relations roumano-magyares, dans la perspective du processus de restructuration général-européen, qui sera seul en mesure de résoudre, d'une manière qui satisfasse les intérêts légitimes de chacune des parties, les problèmes accumulés au cours de l'histoire entre les peuples du

continent.

La Transylvanie a été et reste un espace de complémentarité et doit devenir un modèle de pluralisme culturel et religieux. Il est dans l'intérêt de nos peuples que soit préservée la diversité culturelle, religieuse et de traditions, qui a constitué la spécificité de la Transylvanie. Leur droit a une représentation politique autonome et à l'autonomie culturelle de chaque nation doit être garanti. Sa réalisation implique entre autres d'assurer une scolarisation en langue magyare, à tous les degrés, y compris le rétablissement de l'université magyare de Cluj.

Les principes énoncés ci-dessus seront à la base de toutes les actions communes que les signataires entendent mener à l'avenir.

Nous lançons un appel aux organisations démocratiques ainsi qu'aux personnes qui partagent ces principes pour se joindre à cette action.

Budapest, le 16 juin 1989

Signataires

HONGROIS : Antal G.Laszlo (FDM), Balogh Julia (FDM), Biro Gaspar (FDM), Csoori Sandor (FDM), Für Lajos (FDM), Illyes Maria (FDM), Jeszenszky Géza (FDM), Keszthelyi Gyula (FDM), Kodolanyi Gyuca (FDM), Molnar Gusztav (FDM), Rockenbauer Zoltan (FIDESZ), Vagvolgyi B Andras (FIDESZ).

ROUMAINS : Stelian Balanescu (pour Cercul roman din RFG), Mihnea Berindei (Vice-Président de la Ligue pour la défense des Droits de l'Homme en Roumanie - Paris), Ariadna Combes (Vice-Président LDHR - Paris), Mihaï Korné (Directeur de la revue LUPTA/Le Combat), Ion Vianu (Représentant LDHR - Suisse), Dinu Zamfirescu (membre LDHR - Paris et du Parti National Libéral).

Ont signé par la suite également : Daniel Boc, Matei Cazacu, Antonia Constantinescu, Paul Goma, Virgil Ierunca, Eugène Ionesco de l'Académie Française, Marie-France Ionesco, Monica Lovinescu, Bujor Nedelcovici, Sanda et Vlad Stolojan.

DISLOCAREA TERITORIALĂ A STATULUI ROMÂN

a. Afirmatia din «declarație» că «cele două națiuni s-au format în același spațiu geografic» (între Transilvania și Atelköz, la care se referă cu oportunitate - după situație sau conjunctură -, Ungurii ar trebui să aleagă o dată pentru totdeauna!) revine la a recunoaște Ungariei niște «drepturi istorice» egale cu ale României. Acest titlu de «co-proprietate» asu-

pra Transilvaniei alcătuiește justificarea implicită a pretenției maghiare de a participa la definirea statutului acestei provincii românești (deci, ipso facto, la administrarea ei).

b. Adăugând, mai departe, că «Transilvania este un spațiu de complementaritate», «declarația» susține - tot implicit - că cele două națiuni nu-și pot exercita prerogativele asupra teritoriului «binațional» decât în mod conjunct, «complementaritatea» făcând să nu dispună nici una de un titlu exclusiv asupra «bunului comun».

c. Concluzia acestui raționament este o revendicare directă: «dreptul la reprezentare politică autonomă (...) a fiecărei națiuni trebuie garantat» (n.n. în Transilvania). Cu alte cuvinte, statutul Transilvaniei nu poate fi decât un condominium româno-maghiar.

Această argumentare se poate rezuma astfel: Ungaria are aceleași drepturi asupra Transilvaniei ca și România; în consecință, acest teritoriu nu poate avea decât un statut paritar; deci Transilvania nu poate fi decât un condominium. Prin urmare, «declarația» ajunge la aceeași concluzie ca și teza revizionismului contemporan unguresc.

Consecințele directe ale tezei din «declarație» sunt următoarele:

1. Desprinderea Transilvaniei de teritoriul național, adică ieșirea ei din sfera suveranității românești;

2. Negarea prerogativelor suverane ale națiunii tocmai în acele domenii ce țin de competența sa expresă: integritatea teritorială și ordinea de drept (statutul politic);

3. Negarea principiilor fundamentale ale democrației, care se bazează pe noțiunea de majoritate (în afara căreia nu există nici autodeterminare, nici autonomie).

Această politică de alienare teritorială și națională are drept justificare falacioasă paritate pe care «declarația» o stabilește între stare de drept și stare de fapt. Poziția juridică a fondatorului-imemorial, a apărătorului-rezistent și a proprietarului-spoliat este legitimată de către însăși ideea de justiție; dimpotrivă, decurgând direct din primatul forței, «statutul» agresorului-năvălitor, al colonizatorului-acaparator și al revendicatorului-spoliator este nelegitim, ca orice impostură.

De aceea logica confuză relevă și egalitatea pe care «declarația» vrea s-o stabilească între Români = majoritate și Unguri = minoritate (ceea ce nu vine în contradicție cu evidenta egalitate a lor atunci când sunt luați ca indivizi).

CONSIMȚIREA DE IMPORTANTE TRANSFERURI DE SUVERANITATE

«Dată fiind configurația hărții etnice» - zice «declarația» -, «soluționarea conflictelor nu poate veni (...) din revizuirea frontierelor, ci din schimbarea rolului lor (...) în conformitate cu acordurile de la Helsinki».

Deci, pentru semnatarii «declarației» frontierele încetează de a mai avea drept funcție delimitarea în spațiu a două suveranități adiacente, sunt menite a scăpa voinței popoarelor - posesorii de drept ai teritoriilor despărțite de granițe - și autorității celor împuterniciți de ele spre a le reprezenta interesele (State și guverne), devin materia rezervată a unor foruri suprastatale cu statut dubios.

Acordurile de la Helsinki nu sunt decât cadrul juridic fabricat ad-hoc pentru definirea status quo-ului impus de Armata Roșie, deci un Diktat. Subscriind la travestirea stării de fapt iscată prin forța armelor și aranjamente oculte în stare de drept, autorii «declarației» aprobă împărțirea continentului în zone de influență, deci despuierea națiunilor de o parte însemnată a prerogativelor lor suverane, recunoscând totodată legitimitatea hegemoniei căreia îi este supusă România (ca și Ungaria).

Aici găsim, din nou, o constantă a revizionismului maghiar: recursul la «autoritatea» celor care impun «ordinea» internațională a momentului. Ca și în 1940, Ungaria refuză principiul relațiilor bilaterale, apelând la intervenția terților - mai marii zilei.

SUBORDONAREA INDEPENDENȚEI NAȚIUNILOR FAȚĂ DE INTERESE STRĂINE

În centrul «declarației» de la Budapesta se află mărturisirea că semnatarii ei situează «îmbunătățirea relațiilor româno-maghiare în perspectiva procesului de restructurare democratică general-europeană, care singur va fi în stare să rezolve problemele acumulate de-a lungul istoriei între popoarele continentului». Această perspectivă este precizată de indicația că «Transilvania trebuie să devină un model de pluralism cultural și religios».

Așadar, «declarația» subordonează dreptul Poporului Român de a supraviețui ca națiune și de a fi stăpân pe propriul său destin - adică viitorul României - împlinirii unor condiții suspensive impuse dinafară: 1. integrarea României într-un «proces» nebulos care ține de un proiect la a cărui elaborare Românii nu au fost asociați și la ale cărui obiective avem toate motivele să credem că nu au de ce să subscrie, tocmai pentru că «perspectivele» oferite de asemenea «restructurare» nu sunt substanțial diferite de ale «construirii socialismului»; 2. participarea la acest proiect utopic, despre care nu se știe ce este, dacă va avea loc și cum va fi realizat, penalizează România prin obligația ce-o comportă de a erija Transilvania într-o zonă sui generis, cu un statut de tip inexistent, fără precedent, nerealizabil și generator de noi conflicte.

*

Trăsăturile «declarației» de la Budapesta amintesc Românilor de un text cu exigențe la fel de ostile lor, ce-i drept însă, redactat în întregime de străini. Publicat la București, în aprilie 1964, (în lunarul «Probleme Economice»), «Planul Valev» propovăduia, ca și «declarația», dislocarea României în entități politice, relevând de suveranități diferite, subordonând, ca și «declarația», supraviețuirea Națiunii Române integrării ei într-un sistem supra-național ce avea drept obiectiv, ca și «procesul de restructurare» din «declarație», stabilirea unei noi ordini economico-sociale!

La colocolviul de la Sorbona despre *Identitatea românească*, profesorul Claude Karnouh a declarat că: «Acele popoare care nu dispun de un «lobby» la Washington sau la Moscova nu mai pot, astăzi, pretinde la un Stat național». Textul «declarației» de la 16 iunie 1989 face din semnatarii ei instrumentele sau intermediarii școlii de gândire ale cărei «reguli» au fost atât de precis rezumate de către dl Karnouh. De altfel, explicația din «Lupta» (Nr. 124-22/06/89), în care ni se face cunoscut că suntem condamnați să devenim o minoritate națională, pentru că «viitorul nu se mai situează în cadrul Statelor naționale», confirmă acceptarea acestui rol de agenți ai unei doctrine «Sonnenfeld-Brejnev-bis».

Participanții români la redactarea «declarației» au oferit concesiuni unilaterale - dintre care cea mai puțin gravă este disocierea statutului minorității ungare din România de cel al minorității române din Ungaria, lipsind astfel, de la bun început, poziția lor de orice legitimitate. Cum Românii sunt partea lezată de concesiunile din «declarație», spontaneitatea cu care acestea au fost oferite indică existența unei rivalități cu semnatarii unguri ai textului, spre recunoașterea zelului în aplicarea directivelor de «restructurare democratică» edictate de terții erijați în «tutori»!

În fine, ceea ce agravează și mai rău acțiunea co-redactorilor români ai textului cu pricina este că «ideile» din «declarație» ar putea fi invocate da precedent de către minoritarii din Basarabia sau Bucovina.

*

Contrariu celor afirmate în «declarație», Românii nu au nici un conflict cu Ungurii. În ciuda recurentelor revendicări maghiare și a conivenței care a existat mereu în această privință între guvernele de la Budapesta și unii emigranți, Românii sunt convinși că soarta celor două națiuni este strâns legată.

Experiența istorică și maturitatea politică i-au făcut să înțeleagă că riscurile pe care le reprezintă vecinătatea maselor germană și slavă îi condamnă să organizeze împreună cu Ungurii supraviețuirea lor ca entități politice cu personalitate proprie.

Plasate în contextul izolării geografice, aceste imperative coexistențiale vor da formă relațiilor reciproce. Structurile politice oglindind ideile de drept în vigoare, cooperarea româno-maghiară se va desvolta în sensul cristalizării conștiinței unei comunități de destin. Termenul logic al unei asemenea evoluții este înjgheburile unui proiect politic comun, ceea ce presupune depășirea intereselor fiecăreia din părți, grație adoptării acelorași valori transcendente. Aceasta este condiția apariției unei voințe politice proprii, distinctă de suma celor două suveranități, și garanția perenității statale în afara căreia și României, și Ungurii sunt condamnați la rangul de anexe ale inevitabilelor conglomerate pan-slav și pan-germanic (ce rezultă din afinitate naturală).

Românii au constatat că democrația și drepturile omului nu au nimic de-a face cu soluționarea chestiunii naționale - precum bine ne-o dovedește actualitatea zilnică a terorismului corsican, basc, tirolez, flamand sau irlandez. Problema națională scapă politicului și nu poate afla soluții statutare. Personalitatea popoarelor - recte stăpânirea criteriilor de identificare și afirmarea valorilor proprii - este un fenomen de esență spirituală asupra căruia Statul nu are priză. Și cu atât mai puțin acele interese străine care, prin «declarație», încearcă să impună României și Ungariei norme a căror singură menire este să le menajeze un «drept» de tutelă și de intervenție.

Nici României, nici Ungurii nu sunt dispuși să supună legăturile lor mutuale unor autorități terțe, ori să le încadreze unor «procese» ipotetice, fără nici o relație concretă cu preocupările lor. De asemenea, este exclus ca ei să subscrie unor norme politice sau juridice impuse de alții, total străine de specificitatea și concepțiile lor. Doar nu luptă de 45 de ani contra unui jug străin pentru a se repezi în slujba altor stăpâni; și dacă vor să se dezbrace de silnicia unei ideologii cu care nu au nimic în comun, nu o fac pentru a îmbrățișa alte doctrine străine.

Prin urmare, României fac din reciprocitate condiția obligatorie a raporturilor lor cu Ungurii. Într-adevăr, relațiile bilaterale sunt singurele compatibile cu suveranitatea părților.

Până la emanciparea celor două națiuni de sub jugul sovietic, României vor întreține relații cu acei factori maghiari responsabili care recunosc actul istoric de la 1 Decembrie 1918 drept manifestarea voinței liber exprimate a celor direct interesați - Transilvănenii înșiși - și Constituția din 1923 drept exemplu, fără precedent local, de protecție a personalității alogenilor. Astfel de legături există, ele au existat mereu. Ele au dat naștere singurelor texte actualmente valabile, care stabilesc un modus vivendi, la fel de acceptabil pentru ambele părți: Acordul Auer-Gafenco (1949) - cu actualizarea sa firească, Acordul de la Londra (1987). Aceste texte nu sunt, în nici un fel, îmbogățite, ameliorate sau renovate de confuza «declarație» de la 16 iunie 1989.

Ultimele observații le-am enumerat aici numai pentru a sublinia caracterul irealist, deplasat și mai ales contrariu propășirii relațiilor româno-maghiare al «declarației» de la Budapesta.

*

Participând la redactarea unui text atât de potrivit intereselor permanente ale Neamului Românesc și atât de ostil principiilor în numele cărora României de pretutindeni luptă pentru desrobirea Țării, pentru reîntregirea ei teritorială și pentru restaurarea unei orânduiri politice conforme voinței naționale, co-semnatarii ei români s-au acoperit cu oprobriu. Cei care pun interesele particulare înaintea binelui general servesc forțe centrifuge și se alienează, uneori până la ruperea de matcă. Rătăcirea și compromiterea sunt consecințele ineluctabile ale comportamentelor iresponsabile.

ION VARLAM

Am primit la redacție:

Regele «minor» la a doua trădare

La 23 august s-au împlinit 45 de ani de la trădarea Țării de către Regele său, ieșit la lumină și condus de Camarilă, în serviciul orb al inamicilor, sacrificând rezultatele obținute de Mareșalul Antonescu, de la Stalin, pentru un armistițiu avantajos și demn. În plus, a sacrificat încă 180.000 de soldați români, luați prizonieri de pe front și duși în Rusia.

Acest «regișor», prin arestarea mârșavă a Mareșalului Antonescu, căruia îi datora totul, ca și viața tatălui său aventurier, Carol al II-lea, s-a pus în serviciul inamicului, motiv pentru care a fost decorat de Stalin cu cea mai mare decorație sovietică: Ordinul Victoriei clasa I. A mai primit și un cadou: o avionetă, ca să se joace!

Iată cine a schimbat destinele Țării și ale Neamului nostru românesc!

Tot acest individ, împins de altă Camarilă, trece din nou în tabăra inamicului - de neconceput - la Unguri, unde vorbește de două ori la «televiziunea maghiară» Românilor! (sic) despre «poporul său», spre a critica «regimul» de azi, oricât de rău ar fi el, deservind, în mod oribil, Neamul și Țara.

Spunea fostul Prim Ministru al Marii Britanii Harold Mc Milan: «eu critic, din opoziție, guvernul la putere, dar numai acasă, nu din străini, căci e vorba totuși de țara mea, 'my country'»!

Mentorul său de astăzi este «Românul liber» Janos Ratz, care și-a stabilit birou și la Budapesta, căci vorbește maghiara (mogiora, mongola) ca pe limba sa maternă și pretinde de a fi organizat un «guvern umbră», ca și Partidul comunist al tovarășului Occhetto, contrapus guvernului «epocii Ceaușescu» (sic), spre a pune mâna pe «putere» și a «rezolva» probleme românești de la Budapesta.

El s-a dus la frontieră să-i salute pe cei 5000 de Mogiori care se reîntorceau în țara lor adevărată și pe cei câțiva Români doritori de «mai bine personal».

Ce semnificație au cei 5000 de Mogiori - poate acum vor pleca mai mulți în Ungaria-Mogiorország democratizată în sfârșit, după faza comunistă și după cea precedentă, nazistă, și România ar trebui să-i lase - față de zecile și sutele de mii de Germani care părăsesc Rusia (65.000) și Germania despre care se credea că e «rusificată», dar trei milioane au primit vize pentru R.F.G. și au dărâmat zidul rușinii.

De ce nu candidează «regișorul» Mihai la «tronul» Arpazilor, căci Mogioria a avut atâția domni de origini diverse, sau la «președinția» republicii democratizate, realizând visul de unificare a Panoniei cu Transilvania, și poate, și cu Valahia și Moldova?

Ar învăța probabil și ungurește, mai bine decât românește!

B. A.

Ipoteze plauzibile

*Comentarii la vol. III din seria inițiată de Josif Constantin Drăgan,
Antonescu Mareșalul României*
(Milano, Nagard, 1989, p. 656, + ilustrații)

de ȘERBAN ANDRONESCU

Ultimul volum, III, din seria analizelor politice și militare coordonate de Josif Constantin Drăgan și publicate sub titlul de mai sus cuprinde documente (rapoarte, scrisori, telegrame, mărturii, apeluri etc.) elaborate fie de Mareșalul Antonescu, fie de diferiți oameni politici cu care acesta a avut legături în perioada guvernării sale, 1940-1944. Aceste documente, azi foarte rare, au fost mai întâi culese și pregătite de membrii Centrului de Cercetări Istorice din Venezia și apoi puse la dispoziția coordonatorului pentru prelucrare.

Lectura lor, în acest volum, cere concentrare, atenție și discernământ, documentele fiind complexe și referindu-se la evenimente al căror sens a fost adesea falsificat, în ultimii patruzeci de ani, astfel încât azi majoritatea cititorilor au impresia că sensul mincinos e cel adevărat și invers. Prin prezentarea acestor documente în volum, Josif Constantin Drăgan apelează la mintea lucidă a cititorului și la simțul lui critic, cerându-i să judece evenimentul nu din «ceea ce se spune» ori din ceea ce scriu ziarele diverselor establishmente, ci din textul istoric însuși. S-au emis despre perioada în discuție sentințe în majoritate neîntemeiate. De pildă, atmosfera total negativă creată perioadei Antonescu, când România s-a debarasat de tutela politicianilor și oamenilor de afaceri de obediență st.ăină. Aceștia controlaseră politica și economia țării în vremea lui Carol II, aducând prăbușirea hotarelor și sărăcirea țării; ei fură îndepărtați de Antonescu. Revenind la putere la 23 august 1944, ei au descris în termeni degradanți pe oamenii care au condus țara în împrejurările anormale preluate de Antonescu chiar de la ei. Au folosit termeni injurioși pentru străduințele lor de a reface țara. Niciunul nu a avut civismul să spună că oamenii lui Antonescu nu aveau de ales. Cum războiul a fost pierdut, s-a spus despre ei că «au dus țara la dezastru». În aparență așa a fost, perioada aceea soldându-se printr-un dezastru teribil, unic în istoria țării; dar cine intră în analiza documentelor istorice prezentate azi de Josif Constantin Drăgan remarcă altceva, că România a mers pe singura cale posibilă în împrejurările extrem de dificile de atunci, că oamenii lui Antonescu au făcut tot binele posibil în condițiile

*Colonelul Ion Antonescu, Comandant al
Școlii Speciale de Cavalerie - Sibiu, 1920-1922*

timpului, că Antonescu ar fi putut salva multe, dacă ar fi fost lăsat - dar că a fost împiedicat în ultimul moment, cel mai critic. Documentele mai arată, în perspectiva de azi, că dezastrul țării a fost provocat din inconștientă și incompetență tocmai de cei ce s-au împăunat cu teza mincinoasă, bazată pe «ceea ce se spune» și nu pe documente, că ar fi salvat România de la dezastrul adus de Antonescu.

Documentele din acest volum III se referă la mai multe domenii, repartizate în secții sau părți. Părțile I și II, care cuprind cea mai mare parte a volumului, privesc mai ales situația internă din România acelor ani. Unele documente sunt inedite, dar minore, ca de pildă demisia lui Horia Sima («pentru înalte considerente politice») din guvernul Gigurtu. Altele privesc aspecte majore ale vieții politice și sociale din perioada Antonescu, semnalând cititorului o situație total diferită față de cronică oficială. Un document arată de pildă starea de dezorganizare a armatei lăsată de Carol II la abdicare (când a luat puterea Generalul Antonescu); altul arată haosul legislației; altele controversale dintre Antonescu și cei doi lideri ai opoziției, Maniu și Brătianu; problemele evreiască, legionară și ungară; protejarea populației românești din Balcani și multe altele. Prezentarea acestor importante documente are și o lipsă care va fi discutată către sfârșitul comentariilor de față.

Partea III a volumului conține o încercare documentară insolită, zugrăvirea portretului Mareșalului Antonescu cu ajutorul rezoluțiilor acestuia puse pe diferite petiții, rapoarte sau memorii. Rezoluțiile sunt redată în întregime, cronologic, iar textul petițiilor, rapoartelor și memoriilor este dat în rezumat, cu literă mică, după fiecare rezoluție, astfel încât cititorul înțelege repede despre ce e vorba și își formează singur opinia cu privire la mobilul Mareșalului când scria petiția, la convingerile lui și la ideologia care-l anima la rezolvarea dificultăților zilei. Cititorul își dă seama totodată de autoritatea morală a Mareșalului și de simțul său etic; de antipatiile lui motivate sau nemotivate; pe scurt, cititorul are sub ochi «un veritabil act de arheologie politico-psihologică», după expresia coordonatorului. Unele rezoluții pot fi considerate clauze de testament pentru urmași, fiind utile oricărui politician român conștient. Unele privesc scutirea Evreilor de muncile obligatorii ale celor ce nu mergeau la armată. O rezoluție aparte conține îndemnul adresat Evreilor de a respecta legile țării înaintea preceptelor Talmudului. Aceste rezoluții arată că Antonescu nu avea porniri antisemite, cum zice oficialitatea, ci căuta cu grijă de patriot un *modus vivendi* pentru toți locuitorii țării, indiferent de proveniența lor.

Una din rezoluții (nr. 14) relevă o viziune de foarte gravă accepție privind țara și locuitorii ei. Redau aici un fragment esențial:

«Într-o țară (România) în care atâția ticăloși trăiesc din ticăloșie...».

Rezoluția arată că Mareșalul era perfect conștient de marea racilă existentă în țară, de caracterul unei bune părți a locuitorilor ei, și de sarcina titanică ce i-o dăduse destinul de a curăți țara de ei. N-a avut timp s-o facă, aceștia dovedindu-se mai iuți de mână (calitate incontestabilă a ticăloșilor de pe toate meridianele, și din țară și din exil).

Cu partea a IV-a a vol. III, Josif Constantin Drăgan începe o incursiune de altă anvergură în istoria română. «Pledoarie pentru un recurs». Este vorba de o propunere care, dacă s-ar înfăptui, ar schimba întregul eșafodaj istoriografic românesc clădit în ultima jumătate de secol. «Prin verdictul nedrept din 1946», scrie coordonatorul referindu-se la condamnarea la moarte a Mareșalului, «nu au fost loviți numai niște oameni; nu a fost defăimat numai un regim, ci a fost lovită și defăimată o țară întreagă al cărui prestigiu a fost - și rămâne și azi - zdruncinat în conștiința universală».

Propunerea e ca procesul Mareșalului să fie rejudecat, dacă nu la bară, cel puțin în cărțile de istorie, dar rejudecat cu dreptate, conform legii, în recurs.

De la stânga la dreapta: Mareșalul Prezan, soția sa Olga, persoană din familia Prezan, Maiorul Ion Antonescu - șef al operațiilor Armatei de Nord, Căpitanul M. Tomaide - văr al lui Antonescu.

E uimitor cum acest Român milionar, Josif Constantin Drăgan, care ar putea să-și trăiască restul zilelor în huzur, ca nenumărați alți milionari, își asumă sarcini de o gravitate națională extremă, sugerând o acțiune care, de ce să nu recunoaștem?, se va răsfrânge în bine asupra fiecăruia din noi, asupra întregii populații a țării. Sugestia impune o energie de cercetător tânăr, sau măcar în prima fază a maturității creatoare, ceea ce nu mai e cazul cu Josif Constantin Drăgan. Pledoaria lui se adresează deci tineretului.

E momentul să fac aici o comparație între contribuția lui Josif Constantin Drăgan la cultura română din Occident și alte contribuții.

Dacă noi, Românii, am fi avut măcar doi trei milionari de concepția lui Josif Constantin Drăgan (adică decizi să folosească o parte din veniturile lor pentru promovarea culturii române) statutul nostru n-ar fi cel de azi, de paria ai Europei. Din păcate, primul milionar care a luat calea exilului, fostul ambasador de la Ankara din 1944, căruia Mareșalul și apoi Ministrul Romniceanu îi încredințaseră o parte din tezaurul lichid al Băncii Naționale (șase milioane franci elvețieni la valoarea din 1944-1946) a risipit banii pe nimicuri politice, împreună cu membrii fostului CNR (Vișoianu). Tezaurul fusese strâns din sudoarea multor milioane de Români și ar fi fost cazul să fie cheltuit în folosul intereselor majore ale Românilor și României. Tezaurul a dispărut însă ca și când n-ar fi existat niciodată. Azi, după moartea soților Cretzianu, nimeni nu mai știe de el.

Alt milionar român din USA, inginer de avioane, a ajutat o fundație falimentară compusă din câteva doamne agreabile dar fără cultură. Fundația poartă și azi numele unui lider

național-țărănist. S-au adunat acolo, an de an, piese de muzeu de la diferiți donatori - care se degradau, deoarece doamnele nu stiau cum să le conserve. Apoi, prin decesul milionarului, Fundația și-a pierdut sediul (nu mai era cine plăti chiria), iar obiectele de muzeu s-au risipit. Azi, activitatea Fundației se rezumă la un discurs înflăcărat de 24 Ianuarie sau 10 Mai, urmat de o masă copioasă numită «patriotică».

Același milionar a ajutat și o revistă, dar a ales una din cele mai infecte foi din Paris. În plus, editată de un străin!

Un al treilea milionar, care încă mai trăiește în California, a cumpărat un loc pentru o biserică românească, dar, fiind foarte bătrân, probabil că nu va ridica niciodată biserica. Fiii lui, și ei milionari, nici măcar nu mai vorbesc românește.

Pe lângă aceștia, mai există desigur mii de intelectuali români care nu sunt milionari, dar sunt oameni cu dare de mână. Multe s-ar putea face din contribuția tuturor acestora, dacă ei ar avea conștiința lucrului în comun, dar nu o au. Ei consideră că fac mult când donează 100 dolari pe an unei biserici, fiind astfel considerați «creștini» și având astfel asigurat locul de mormânt într-un cimitir bisericesc.

În ciuda acestei situații catastrofale, au luat totuși ființă în Occident două remarcabile instituții românești: Arhiepiscopia de la Vatră, în Michigan, USA și Biblioteca Română de la Freiburg, Germania de Vest. Aceste două instituții au fost constituite din contribuțiile extrem de modeste ale zecilor de mii de refugiați români care lucrau la nivel foarte jos, oameni cu care intelectualii noștri s-ar jena desigur să stea de vorbă; și totuși, din dolarul greu muncit sau din marca greu muncită a acestor Români obscuri s-au constituit cele două instituții amintite. Dacă au fost contribuții majore la constituirea lor, foarte puține au venit de la intelectualii români; contribuția majoră a venit de la Americani sau de la Germani, adică de la străini. Străinii și-au dat mai bine seama de necesitatea unor așezăminte românești pe teritoriul lor decât intelectualii români înșiși!

Cunoscând această stare de fapt, cu atât mai impozantă apare figura milionarului român Josif Constantin Drăgan, care, complet diferit de egalii săi, alocă parte din veniturile sale unor acțiuni de cultură românească în Occident. Oricare ar fi relațiile sale cu Bucureștii, oricât de remuneratorii ar fi afacerile lui cu România, lui Drăgan nu i se poate contesta dedicația și avântul în propășirea tradițiilor românești în Occident. Drăgan nu numai că a editat și distribuit nenumărate lucrări istorice sau literare de interes național, care nu se puteau tipări la București, dar a publicat o lucrare fundamentală a culturii noastre, *Istoria Literaturii Române* de Călinescu, interzisă la București de agenții locali ai înstrăinării. Publicarea lucrării lui Călinescu la Milano și introducerea ei în țară prin prietenii locali ai lui Drăgan au determinat o cotitură uimitoare în România, republicarea *Istoriei* lui Călinescu la București!

De aceea nu-i pot ura lui Josif Constantin Drăgan decât succes în noua și laudabila sa întreprindere de a reabilita pe Mareșalul Antonescu în ochii compatrioților săi și ai străinătății (Volumele *Antonescu* sunt în prezent traduse în englezește). Dacă are iscusința să facă această reabilitare și să finanțeze recursul cu bani din România, cu atât mai bine; e o formă de omagiu firesc ce-i aduce țara unui mare fiu al ei, condamnat pe nedrept.

Partea a IV-a a vol. III conține primele două motive de recurs:

1. justificarea transportului la București a tezaurului artistic de la Odesa;
2. inconsistența acuzației că Antonescu ar fi aservit presa română presei germane.

Paginile consacrate acestor două motive de recurs conțin o punere la punct admirabilă, atât ca documentare cât și ca interpretare a faptelor. Partea aceasta, a IV-a, este desigur destinată să se continue în volumele viitoare ale seriei.

MARIA ANTONESCU

de DOMNICA NEGULESCU CHIRICEANU

Născută în anul 1890, la Constanța, dintr-o familie de militari, Maria era fiica lui Gheorghe Niculescu, căpitan de Administrație în Constanța, și a Angelei Niculescu. Fratele Mariei, sublocotenent de infanterie, și-a pierdut viața pe front, în timpul primului război mondial.

În anul 1926, Maria se căsătorește cu Generalul Ion Antonescu, pe care îl cunoștea din timpul șederii lor în Franța. Acesta fusese, timp de patru ani, atașat militar în Franța și Anglia. Căsătoria lor a fost o căsătorie fericită, tulburată doar de evenimente neplăcute, atât pe plan personal, cât și pe plan național. Procesul de bigamie intentat de fostul soț al Mariei, precum și conflictul cu fostul Rege Carol al II-lea au culminat cu închiderea Generalului Ion Antonescu la mănăstirea Bistrița. Avocatul apărării în procesul de bigamie al Mariei a fost un tânăr pe nume Mihai Antonescu. În urma acestui proces, pe care Mihai Antonescu l-a câștigat în favoarea soților Antonescu, s-a dezvoltat o legătură de strânsă prietenie între soții Antonescu și Mihai Antonescu, care ulterior a fost numit vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. Numele de Antonescu a fost o simplă coincidență, pentru că nu existau nici un fel de legături de rudenie.

Ca aspect fizic, Maria Antonescu era o ființă mică de statură, cu o înfățișare delicată și o fire blândă. Era însă foarte energică, gospodină și cu un deosebit spirit de disciplină. În perioada în care soțul său a deținut funcții politice superioare, au locuit într-o casă modestă pe strada Paharnicului. Soții Antonescu s-au mutat din această locuință numai după ce Generalul Antonescu a luat conducerea Statului. Erau proprietari ai unei vile la Predeal, pe care Mareșalul o construise din leafa sa de militar. Acesta era locul unde cei doi primeau prieteni și persoane oficiale. Ambii soți erau excelenți amfitrioni, iar Maria era o pricepută și entuziastă gospodină. Personalul domestic al soților Antonescu se compunea dintr-o femeie și două ordonanțe.

În întreaga perioadă în care Mareșalul Antonescu a deținut funcția de Ministru de Război, în timpul guvernului Goga, și cea de Șef al Marelui Stat Major, soția sa nu a figurat niciodată în atenția opiniei publice. Marele public românesc nu a cunoscut-o decât după începerea celui de-al doilea război mondial, dar și atunci destul de puțin, fiind personalitatea ei rezervată.

Când Ion Antonescu a devenit conducătorul Statului, a socotit că și soția sa trebuie să se alăture luptei duse de întreaga națiune pentru întregirea țării. Astfel a luat ființă Consiliul de Patronaj, unde Maria Antonescu a fost numită președintă. Acest moment a constituit o cotitură importantă în viața ei, punând-o imediat în centrul atenției publice și devenind ținta atacurilor și a calomniilor inerente celor care dețin funcții înalte.

Ca președintă a Consiliului de Patronaj, doamna Antonescu nu s-a mărginit să figureze doar cu titlul, ci a muncit alături de toți colaboratorii săi pentru a realiza o nemaîntâlnită operă de asistență socială în țara noastră. Sediul general al Consiliului se afla în strada Roma. Aici lucrau secretarul general împreună cu toți șefii de unități și funcționarii respectivi. Doamna Antonescu își avea biroul la Președinția Consiliului de Miniștri, într-o încăpere unde se găseau un mic birou, o canapea, un scrin și două fotolii, adică strictul necesar. Doamna Antonescu petrecea în acest birou ore întregi coordonând activitatea Consiliului și rezolvând problemele de zi cu zi. În fiecare dimineață, la ora nouă, sosea la birou, fie împreună cu Mareșalul, fie singură, și își începea activitatea care uneori nu se întrerupea

*Vila de la Predeal-Cioplea a
Mareșalului Ion Antonescu,
construită pe ternul obținut în
calitate de Cavaler al Ordinului
Mihai Viteazul.*

până seara târziu. Agenda sa zilnică cuprindea, printre altele, audiențe publice, întâlniri cu colaboratorii, ședințe de lucru, vizite la unitățile noi înființate, precum și la cele existente etc. În calitatea mea de secretară voluntară a doamnei Antonescu, îi prezentam zilnic nenumăratele cereri pentru ajutor sosite în ajun, pe care dânsa le studia cu atenție și ori le rezolva personal, ori le trimitea spre rezolvare la departamentele respective. Nici-un spital, cantină, restaurant, cămin sau unitate a Consiliului nu era neglijată. Se deplasa peste tot, dar mai ales acolo unde era necesar să rezolve anumite probleme. Când treburile erau mai complicate, se ducea însoțită de secretarul general, de unul din directorii de la Consiliu sau de doamnele care lucrau voluntar pentru aceste unități. Împreună rezolvau prompt toate urgențele.

Pe lângă munca neobosită și dedicația totală pentru această cauză, meritul Mariei Antonescu a fost și acela de a fi știut cum să-și aleagă colaboratorii și cum să-i intereseze în această operă de asistență socială. Cei mai mulți dintre ei erau de meserie, cu pregătire și experiență în acest domeniu, dar au fost și foarte multe persoane care nu aveau o pregătire anumită, dar care și-au alăturat voluntar eforturile pentru a contribui la lupta pentru țară. De asemenea, colaborarea cu alte unități de asistență socială existente, cum era Crucea Roșie, a contribuit în mare măsură la atingerea scopului urmărit. Inițial fondurile Consiliu-

lui de Patronaj donate de stat au fost puține. A trebuit deci să se recurgă la donații publice. Și aici doamna Antonescu a avut un mare merit. Ca președintă a acestui Consiliu, a făcut apel la marele public, dar mai ales la marii industriași și negustori, cu care a luat contact personal, pentru a face donații în vederea acoperirii cheltuielilor. Donațiile nu erau numai în bani, ci și în alimente, îmbrăcăminte sau alte produse. Toate erau bine primite, pentru că acopereau nevoile unităților respective. Nici un apel făcut nu a rămas fără ecou. Fabricile de textile - Rizescu, Kazazian, Hlebnikian, fabricile de piele - Mociornița, Alexandrescu, precum și cele de produse alimentare - Flora, Stela, Bragadiru, Podsudek, Patzac, Herdan, Gagel, au răspuns cu generozitate. De asemenea, mari negustori, ca Denischiotu, Atanasiu, Fundanescu, au contribuit permanent, până la sfârșitul războiului cu donații în bani și produse. Fabrica de medicamente a lui Karmitz (care după război a devenit proprietar al fabricii de medicamente L'usine du Rhone) a făcut numeroase donații în medicamente și bani.

Când refugiații din Bucovina, Basarabia și Ardeal au început să sosească în Capitală, Consiliul de Patronaj s-a ocupat de asistența lor. Doamna Antonescu s-a deplasat personal pentru a vedea condițiile de cazare și pentru a determina ce mai trebuia făcut. Îmi amintesc că într-una din zile doamna Antonescu a rugat pe primarul capitalei, Gen. Rășcanu, să o însoțească pentru a vedea împreună cum au fost plasați noii sosiți. Într-o îndepărtată mahala a Capitalei, cu drumuri desfundate și pline de noroi, unde la un moment dat nici mașina nu a mai putut pătrunde, doamna Antonescu n-a pregetat să o pornească pe jos, urmată de Gen. Rășcanu, până la locul unde se aflau niște case mizerabile în care primăria repartizase câteva familii de refugiați. Acolo au găsit cea mai neagră mizerie. Într-o odaie cu pământ pe jos era înghesuită o familie de țărani ardeleni. Saltele de paie pe jos țineau loc de pat, iar un opaiț cu seu ținea loc de lampă. La vederea acestor nefericiți, negri de funingine pe față, doamna Antonescu a fost extrem de impresionată și a cerut primarului să îi explice dacă în funcția lui s-a interesat vreodată de condițiile în care sunt cazați refugiații. A cerut apoi ca întreaga familie să fie mutată într-o casă de pe Calea Călărași, casă în care se născuse Mareșalul, o modestă locuință în curtea bisericii Calist.

Vizitele la restaurante, spitale, cămine și creșe erau aproape zilnice.

În ziua de 4 aprilie, când a fost bombardată Capitala, doamna Antonescu se afla la Gara de Nord, unde soseau trenuri cu refugiați. Se duse să vadă și să ia măsuri pentru asistența noilor veniți. În aceea zi a fost bombardată Calea Griviței. Gara de Nord a suferit mari stricăciuni, iar victimele au fost numeroase: personalul gării, refugiați, călători. Întoarsă la Președinția Consiliului de Miniștri și impresionată de cele văzute, a discutat cu Mareșalul despre măsurile ce trebuiau luate și, împreună, s-au reîntors la fața locului. Una dintre primele măsuri a fost ajutorarea celor sinistrați și a răniților. Au fost mobilizați militari, personal civil și chiar deținuți de la închisoarea Văcărești pentru primul ajutor.

În zilele care au urmat s-au dat dispoziții să se distribuie mâncare sinistraților, la fața locului. Cu ajutorul armatei, s-au pus la dispoziție bucătării ambulante, care transportau mâncare caldă de la cantinele Consiliului de Patronaj. Un episod pe care nu-l pot uita s-a petrecut într-una din zilele când mă aflam împreună cu doamna Antonescu printre sinistrații de pe Calea Griviței, foarte departe, pe lângă atelierele de la Grivița. La un moment dat, s-a anunțat la radio un nou atac aerian, care se îndrepta spre capitală. Din cauza distrugerii liniilor electrice din acea zonă, sirenele de alarmă nu mai funcționau și nimeni nu știa pericolul care se anunța. De la Președinție a fost trimis imediat un curier care să o prevină de acest posibil atac aerian, ca să părăsească cartierul. În momentul când acesta a anunțat-o că trebuie să părăsească imediat acea zonă, dânsa a rămas pe loc spunând că va împărtăși cu restul populației destinul care le este hărăzit. Îmi amintesc că ne-am adăpostit în subsolul unei locuințe, un loc care nu prezenta mare siguranță, dar dânsa n-a manifestat nici un fel de

Litza Col. Baranga, mama Mareșalului, născută Dobrian

panică, încurajând pe toți cei din jur. Nu știu ce era în sufletul ei, dar sunt sigură că în acele momente se ruga lui Dumnezeu să ocrotească Capitala de un nou dezastru. Din fericire, în acea zi Calea Griviței nu a mai fost bombardată și, după încetarea alarmei, ne-am întors la Președinție. Mareșalul se întorsese deja și, negăsind-o acolo, era foarte îngrijorat neștiind ce s-a întâmplat.

După încetarea bombardamentelor asupra Capitalei, multe din unitățile Consiliului de Patronaj au fost evacuate în provincie. În capitală au rămas numai unele unități - spitale, cantine și restaurante, care erau absolut necesare. În timpul unuia din bombardamente, aripa Președinției Consiliului de Miniștri, în care se aflau birourile Mareșalului și ale soției sale, a fost distrusă și am fost mutați la Snagov, în vila Weber. Birourile Consiliului de Patronaj au fost și ele dispersate, unele la Cernica, altele la Alba Iulia, altele în sat la Snagov. Dar acest lucru nu a împiedicat ca activitatea Consiliului să continue. Doamna Antonescu făcea aceleași vizite zilnice și lucra continuu cu șefii de unități. Preocuparea principală în acele grele momente, când Bucureștiul era constant în pericol de a fi bombardat, era ca sutele de copii din capitală, care nu fuseseră trimiși în taberele de vară, să fie evacuați.

Inspecțiile pe care doamna Antonescu le făcea nu s-au mărginit numai la unitățile din capitală, ci erau făcute peste tot în țară, unde Consiliul de Patronaj avea centre de ocrotire - Bacău, Iași, Rădăuți, Cernăuți, Câmpulung Moldovenesc, Râmnicul Vâlcea, Craiova, Argeș, Târgul Jiu, Băile Herculane, Timișoara, Arad, Sibiu, Alba Iulia, Târnăveni, Dumbrăveni, Deva etc. Doamna Antonescu lua contact cu prefectul județului respectiv și cu responsabilii de unități, interesându-se în amănunt de rezultatele și de nevoile pe care le aveau. Deplasările în provincie le făceau cu mașina sau cu trenul și în mod regulat refuza invitațiile la mesele oficiale. Vizitele erau strict rezervate inspecțiilor și rezolvării problemelor respective. De multe ori s-au ivit situații delicate când doamna Antonescu a trebuit să refuze, din lipsă de timp, participarea la ceremonii oficiale, pe care prefectii respectivi le socoteau

absolut obligatorii. Peste tot, în cursul acestor inspecții, stătea de vorbă cu toți cei care veneau să-i solicite ajutorul. Strângea cererile și, în măsura posibilului, căuta să le satisfacă.

La o vizită făcută în Banat, în satele unde mulți copii din Capitală au fost evacuați la țărani care doreau să-i adopte, doamna Antonescu s-a oprit la fiecare familie și s-a interesat dacă sunt bine îngrijiți și mai ales dacă gazdele erau mulțumite de copii și voiau să-i păstreze. Mulți dintre acești copii au fost adoptați și, prin intermediul Consiliului de Patronaj, au fost făcute formele legale.

La Preventoriul de copii de la Predeal, vizita doamnei Antonescu era săptămânală, la fel ca și la cantinele și restaurantele înființate de Consiliul de Patronaj pe toată valea Prahovei.

În drum spre Predeal, se oprea totdeauna și la spitalul de la Sinaia al marilor mutilați de război, unde se interesa de nevoile și starea răniților. Totdeauna venea cu daruri pentru răniți: fructe, țigări, reviste etc.

Toate aceste vizite, inspecții și solicitări nu îi dădeau doamnei Antonescu o clipă de răgaz. Nu am auzit-o niciodată plângându-se de oboseală sau de plictiseală și rar își consuma timpul liber pentru o plăcere personală. La Predeal, unde soții Antonescu se duceau la sfârșit de săptămână, primeau prieteni sau persoane oficiale, pe care nu reușeau să le întâlnească în Capitală. Atât mama Mareșalului cât și cea a doamnei Antonescu se plângeau mereu că nu îi puteau vedea mai des și din acest motiv veneau la Președinție pentru câte o scurtă vizită.

La Crăciun și la Paști, dar în special în ziua de Sfântul Ioan, familia era invitată la masă. Din anturajul acestei adunări făceau parte cele două mame, nepoții și doamna Veturia Goga, plus doi ofițeri din Cabinetul Militar. Masa avea loc în vila de la Băneasa și nu dura mai mult de două ore.

Atât Mareșalul cât și soția sa erau amfitrioni plini de atenție pentru toți invitații. Se discutau subiecte diverse, dar nimic privind războiul. Mareșalul se întreținea cu fiecare în parte, făcea glume sau povestea câte o amintire din familie.

În linii generale aceasta a fost activitatea doamnei Antonescu în timpul cât a fost președinta Consiliului de Patronaj. A muncit zi de zi stând uneori până la 10 seara în birou, pentru a termina tot ce avea de rezolvat, iar când împreună cu Mareșalul pleca spre casă, în aceeași mașină, acesta se uita la ea și îi spunea: «arăți ca o lămâie stoarsă».

Au fost și zile când doamna Antonescu era bolnavă și era nevoită să stea acasă. Prin intermediul telefonului era însă în legătură cu diferitele persoane de la sediul Consiliului, pentru a le da diverse instrucțiuni sau pentru a se interesa de cum decurg lucrurile.

Asemenea putere de muncă și dedicație pentru cauza la care se angajase cred că au fost unice în felul lor și s-au datorat în special unui efort deosebit, dar mai ales unui sentiment de datorie față de țară. Alături de Mareșal, de membrii guvernului, de colaboratorii devotați de la Consiliul de Patronaj, și de toți voluntarii, bărbați și femei, Maria Antonescu a dus, împreună cu soldații de pe front, lupta pentru reîntregirea și independența țării. Destinul însă a voit altfel, iar răsplata acestui deosebit efort a fost din cele mai nedrepte. Țara nu a fost reîntregită, Mareșalul și mulți dintre colaboratorii săi au fost condamnați și asasinați, iar soția sa a fost crunt pedepsită. După 20 de ani de suferințe prin închisori și cu domiciliu forțat, s-a sfârșit pe patul unui spital, cu aceeași privire blândă și resemnată. Nu a blamat sau condamnat pe nimeni de toată tragedia pe care i-a rezervat-o soarta. Era credincioasă și, așa cum a spus Mareșalul, a dus mai departe pe Golgota soțului ei crucea pe care împreună au purtat-o pe panta suferințelor neamului.

Atâta timp cât a fost în ochii opiniei publice ca persoană oficială și, ulterior, după ce a fost arestată, au circulat o mulțime de calomnii la adresa ei. S-a insinuat că era o persoană foarte simplă, fiica unei spălătorese din Constanța, că nu avea nici un fel de cultură, că deve-

Maria Antonescu, soția Mareșalului

nind președinta Consiliului de Patronaj a căutat să umbrească personalitatea Reginei Mamă, că avea dame de onoare cu care pleca în deplasările pe care le făcea, că iscălea numai cu numele de Maria, fără a mai adăuga și Antonescu, pentru a imita pe Regina Maria. Alături un citat din cartea lui Lee Gould, biograful fostului Rege Mihai, «Crown Against Sickle», p. 38, care, cu atâta rea credință, afirma lucruri pe care le-a putut cunoaște personal:

«The Marshal's desire for semi-regal statut were matched by the no less grand airs of Madame Antonescu. Although at heart a simple, good-natured woman, her husband's power had gone to her head nearly as much as to his. She signed her letters «Maria» as though she were a queen, was accompanied always by one of the Marshal's A.D.C's, and even asked that shi be given ladies-in-waiting. When told that ladies-in-waiting were a prerogative of royalty, she pointed out that the wife of Amiral Horthy of Hungary was provided whit them, and she required them too. Shi caused a stir by asking the secretary, acting as lady-in-waiting, should sit with her in the royal box during official ceremonies. When King Michel rejected this proposal, he was furiously accused by Antonescu of having heaped public insult on his wife and himself».

Aprecierile fostului Rege despre Mareșal apar înscrise în cartea lui Lee Gould:

«...The King had gradually learned to look upon this man (the Marshal) for what he really was, an *ambitious adventurer, gambling with a country and the lives of its people...*» (Arthur Gould Lee, «Crown Against Sickle» - Hutchinson, London, p. 69).

Adevărul istoric trebuie restabilit, pentru a lăsa posterității o imagine cât mai clară asupra faptelor care au alcătuit istoria României în acea perioadă, cât și asupra aceleia care a fost soția Mareșalului.

Pedepsită crunt, timp de 20 de ani, cum nu a fost nici-una dintre soțiile foștilor conducători așa-numiți criminali de război, Maria Antonescu a plătit cu suferințele îndurate toate păcatele burgheziei românești, care a calomniat-o pe nedrept și în timpul când muncea atât de conștiincios pentru întreg neamul, cât și ulterior când zăcea în închisori.

*

Maria Antonescu era de origine modestă, dar nu era o persoană simplă și needucată, așa cum s-a insinuat, și nici fata unei spălătorese. Nu avea studii universitare, dar avea o educație și un bun simț deosebite. Cunoștea franceza și germana la perfecție. După terminarea primului război a locuit în Franța timp de doi ani, unde a fost măritată cu un francez, care era «sindicul» Bursei din Paris și unde a frecventat o societate dintre cele mai alese. Dacă ar fi fost așa cum spune Arthur Lee Gould, cum este posibil să fi primit respectul și prietenia a numeroase personalități politice și culturale înainte chiar ca Ion Antonescu să fi luat conducerea Statului? Cum se explică relațiile de prietenie și frecvențele vizite la Predeal ale Reginei Mamă? Toate aceste vizite nu erau făcute din curtoazie, ci pentru că Regina Mamă se simțea bine în prezența soților Antonescu. Din cercul lor de prieteni făceau parte Octavian Goga și soția sa, Constantin Buzilă, Doctorul Burileanu, Doctorul Basile Teodorescu, Mircea Cancicov, Nicolae Titulescu, E. Barbul, Profesorul Ion Petrovici, Profesorul Fortu, Dirijorul George Georgescu.

Puterea nu i s-a ridicat la cap, așa cum afirmă Lee în mod nedemn și nedelicat pentru un scriitor și pentru un englez cu pretenții. Doamna Antonescu a fost o persoană modestă pe care numai cei care au cunoscut-o cu adevărat au putut să o aprecieze. Era delicată, diplomată și cu multă răbdare și înțelegere. Colaborarea reușită cu Crucea Roșie s-a datorat tocmai acestor calități pe care le poseda, deoarece, la început, când Consiliul de Patronaj a fost înființat, Crucea Roșie s-a arătat ostilă acestui nou organism.

Un alt neadevăr este și acuzația că doamna Antonescu a vrut să umbrească pe Regina Mamă. Nu numai că nu a făcut nimic de genul acesta, ci, din contră, a căutat pe cât posibil să o intereseze pe Regina Mamă în această operă de binefacere, numind-o președintă de onoare a Consiliului de Patronaj.

S-a insinuat că doamna Antonescu semna numai cu numele de «Maria», tocmai pentru a imita pe Regina Mamă. Acest lucru este total neadevărat, pentru că niciunde semnătura ei nu a apărut în această formă. Alături o fotografie pe care a dat-o unei colaboratoare de la Consiliul de Patronaj, unde se poate vedea clar întreaga semnătură oficială folosită de doamna Antonescu.

Lee Gould vorbește, de asemenea, și de Doamnele de onoare ale doamnei Antonescu, cu care se ducea în vizitele la spitale sau alte unități. Acestea nu erau decât doamne voluntare care își dedicau timpul și energia pentru Consiliul de Patronaj.

În ceea ce mă privește, eu o însoțeam pentru a nota și înregistra diferite cereri și aranjamente de vizite, nicidecum ca o «lady-in-waiting». Pretenția atribuită doamnei de a o însoți în loja regală este o pură invenție. Cât timp am lucrat alături de doamna Antonescu nu am

fost niciodată la vreun spectacol și cu atât mai puțin la unul la care participau Majestățile Lor, împreună cu Mareșalul și Doamna. De asemenea, nu îmi amintesc ca doamna să se fi dus la spectacole în tot acest răstimp al celor patru ani. Era așa de ocupată, încât nu-și găsea răgazul, și nici nu era momentul pentru distracții. Poate că acest lucru s-a petrecut înainte de începerea războiului. În perioada aceea eu nu lucram la Președinția Consiliului de Miniștri, iar doamna Antonescu nu a avut nici o altă secretară, în afară de mine.

Pentru a pune lucrurile la punct, vreau să adaug că am lucrat voluntar cu doamna Antonescu, având nevoie de cineva care s-o ajute. Nu am fost salariată Consiliului de Patronaj, iar doamna Antonescu nu primea nici o retribuție pentru munca pe care o depunea. Toate persoanele care au lucrat voluntar la Consiliul de Patronaj nu au făcut-o pentru avantaje materiale, ci din pur spirit patriotic, urmând exemplul dat de președinta acestui Consiliu.

Serviciile secrete britanice și capitularea necondiționată a României (II)

Continuare din nr. 208 din octombrie 1989.

4. Cartea domnului Porter ne confirmă că dacă Iuliu Maniu nu a luat drumul exilului, pentru a forma un guvern în afara țării, această decizie a fost luată cu asentimentul Englezilor, care au comunicat fruntașului național-țărănesc, patriotul și martirul Vasile Serdici, la Lisabona, că Iuliu Maniu este mult mai util în țară decât în afara ei.

5. Ivor Porter, ca «civil servant» britanic, loial și disciplinat, justifică zona de influență dată de Churchill lui Stalin în octombrie 1944 și recunoaște că acele «garanții britanice» erau idioate, fiind imposibil de îndeplinit. Și totuși, el, Porter, pretinde că Iuliu Maniu și Mareșalul Antonescu trebuiau să înțeleagă că România era menită să

fie dată pe mâna Rușilor și că, deci, ei trebuiau să facă «capitularea necondiționată» mai devreme. Curios.

6. Curios cu atât mai mult cu cât dl Porter nu face o judecată de ansamblu asupra întregului război mondial din 1940: Cine și cum l-a început? Ce politică militară a fost urmată? Cum se face că operațiunile militare au fost duse fără a se ține seama de tragicele lor consecințe politice, ideologice și teritoriale? Și cum se face că s-a câștigat războiul, dar s-a pierdut pacea? Dl Porter nu îndrăznește să-i atace pe Churchill și pe Roosevelt, care s-au înșelat profund în politica lor din cursul celui de al doilea război mondial.

7. Ceva mai mult, autorul cărții «Automomus» uită că ocupația rusească din 1944 era a 12-a ocupație a României și că Mareșalul Antonescu, cât și Iuliu Maniu, știau ce va aștepta pe Români, odată România «capitu-

lând necondiționat». De aceea, și unul și altul au refuzat să o facă.

ACTUL DE LA 23 AUGUST

Cum am scris înainte, cei trei ofițeri britanici erau «închiși» la Cazarma Jandarmerei, la 23 august 1944 și deci nu au fost martori oculari. Tot ce scrie dl Porter este din auzite, de la alții sau din cărțile elaborate despre acest act. Versiunea lui, în consecință, trebuie luată sub titlu de inventar, fapt care ne împiedică să subliniem câteva lucruri contradictorii.

Dl Porter, bazându-se pe versiunea Palatului, pretinde că Mareșalul Antonescu, în audiența de la 23 august, după amiaza, la Suveran, s-ar fi opus să ceară sau să accepte armistițiul. Ori, eu am arătat, cu dovezi absolute irefutabile și cu documente originale că:

a. Mareșalul Antonescu a convocat la Snagov, în seara de 22 august 1944, pe Ministrul german Clodius și, în prezența Generalului Constantin Pantazi, Ministrul Apărării Naționale, i-a comunicat acestuia că armata română nu mai poate lupta singură (fiindcă multe divizii germane fuseseră retrase) și că ea cere armistițiul.

b. Că în vederea acestui armistițiul, Mareșalul Antonescu ordonase retragerea armatelor române pe linia Focșani - Nămoaloasa - Galați, unde puteau rezista mai bine și mai mult, pentru a obține cele mai convenabile condiții de armistițiul.

c. Că în ziua de 22 august, Ministrul nostru de Externe, Mihai Antonescu, a trimis o telegramă (care a fost sabotată și nu a ajuns decât după 8 zile) la Stockholm, cerând guvernului suedez să medieze la Moscova pentru armistițiul.

d. Că în ziua de 23 august, dimineața, Mihai Antonescu a telegrafiat primului ministru turc, la Ankara, în același sens, al cererii armistițiului.

e. Că Mihai Antonescu, Ministru de Externe al Mareșalului Antonescu, a trimis, în dimineața zilei de 23 august 1944, pe

curierul diplomatic Neagu Djuvara la Stockholm, ca să comunice ministrului nostru de acolo, Fred Nanu, că România accepta armistițiul propus de doamna Kolontay - deci de Stalin - care, așa cum am arătat, era mult mai favorabil țării, decât cel oferit de «cei trei» de la Cairo.

f. Că, la 23 august, Mihai Antonescu avea sub presiune un avion, ca să-l ducă la Ankara și Cairo, pentru semnarea armistițiului.

g. Că martorul ocular, care a auzit întreaga desfășurare a audienței de la 23 august 1944, este Generalul Aldea, care și-a lăsat mărturia istorică într-un articol, reprodus de mine în întregime în «Agonia României» (Editura Ion Dumitru, Munchen). Generalul Aldea ne spune categoric că Mareșalul Antonescu acceptase armistițiul și venise la Palat, ca să comunice Suveranului acest lucru.

În aceste împrejurări, cum se mai poate vorbi de «refuzul Mareșalului Antonescu de a accepta armistițiul» și de arestarea lui pentru acest fapt?

O bună parte din relatarea actului de la 23 august, făcută de dl Porter se bazează pe o broșură a domnului Mircea Ioannițiu, fostul secretar al Suveranului. De fapt, acesta, în mod loial, spune că nu a asistat la audiență și că ceea ce știe este de la Suveran și de la Generalul Sănătescu; dar el afirmă în lucrarea sa că în audiență *nu s-a discutat nimic de armistițiul oferit de Stalin la Stockholm*. Or, acest fapt, ce pare absolut de necrezut, este contrazis de dl Porter, care afirmă categoric că s-a discutat Memoriul lui Mihai Antonescu, care relua în detaliu toate propunerile de la Stockholm...

Restul actului de la 23 august este așa cum l-am descris întotdeauna. Nici Iuliu Maniu, nici Const. Brătianu, nici Titel Petrescu nu au fost prezenți la Palat. Când, după arestarea Mareșalului Antonescu și a colaboratorilor lui, Suveranul a trimis pe Niculescu-Buzești să-i aducă la Palat pe Iuliu Maniu și pe Constantin Brătianu, acesta a

MAREȘALUL ANTONESCU.

Ultima imagine reflectând tragedia României înfrânte și umilite. Cu dispariția Mareșalului, România intră definitiv în sfera de influență sovietică și se transformă pentru multe decenii în satelit al URSS.

venit să raporteze că *nu i-a găsit*. În schimb, Stârcea l-a găsit pe șeful comuniștilor, Lucrețiu Pătrășcanu, care a venit imediat la palat cu echipa lui Bodnarenko-Bodnăraș. Guvernul s-a făcut fără consultarea Partidului Național Țărănesc ori a celui Liberal și proclamația Regelui, redactată de Pătrășcanu, accepta un armistițiu ce nu fusese niciodată semnat de nimeni, ordonând încetarea focului, adică capitularea.

DE CE AU FOST PARAȘUTAȚI CEI TREI OFIȚERI ENGLEZI ÎN ROMÂNIA ?

Parașutarea celor trei englezi a dat loc unui schimb de scrisori - de o violență și o vulgaritate de neînchipuit - între Churchill și Molotov. După tratativele din Elveția, între armatele germane din Italia și Anglo-Americanii, fără prezența Rușilor, Molotov

se credea trădat de intervenția engleză în România. El adresează o scrisoare obraznică lui Churchill, care-i răspunde la 2 mai 1944 (sub nr. secret 1328).

În primul proiect de scrisoare, Churchill îl face pe Molotov «stupid fool», adică nebun și idiot, expresii ce au fost apoi atenuate de Eden, înainte de a o expedia la Moscova. Churchill pretinde că parașutarea s-a făcut numai pentru reluarea legăturilor de comunicații cu România (ce ar fi fost rupte) și asigura pe Ruși, la 2 mai 1944, cu cinci luni înainte de vânzarea Europei de Răsărit lui Stalin, în octombrie, «că ei vor avea primul și ultimul cuvânt în România». De altfel, și dl Porter confirmă existența acestei scrisori - găsite de mine -, susținând și el partajul Europei făcut de Churchill cu Stalin în octombrie 1944 la Moscova (în pagina 233 din cartea sa se confirmă abjectele pasaje ale infamului «angajament»). Ce zic «istoricii» exilului românesc, care au avut inconștienta de a contesta afirmațiile mele, văzând pagina 233 a acestei cărți?

Afirmația lui Churchill referitoare la «restabilirea comunicațiilor» nu e exactă și nu poate explica prezența celor trei.

Mareșalul Antonescu comunica prin Colonelul Teodorescu, atașatul militar la Ankara, direct cu atașatul militar englez și Generalul Wilson. Maniu avea radioul lui și legătura directă cu Ankara și Cairo. Nicolae Țurcanu-Reginald lucra și pentru Iuliu Maniu, prin intermediul lui Rică Georgescu și el era încă în operație, fiindcă s-au servit de el pentru parașutare. Deci explicația lui Churchill nu e valabilă. De ce nu o spune el lui Molotov, cum o spun cei trei parașutați, că ei au fost trimiși să-i convingă pe Iuliu Maniu și pe Mareșalul Antonescu să capituleze? Această explicație convenea Rușilor. Nu? De ce nu o dă?

Înainte de a face alte supoziții, trebuie să precizez că Englezii, împreună cu Americanii, au conceput un plan uriaș de intoxicare și mistificare a inamicului, denumit «Jael».

El era condus de Colonelul Baumer. În cadrul acestui plan trebuie încadrate și cele denumite «Fortitude Nord» și «Fortitude Sud», ca și planul «Zeppelin» și «Bodyguard». Toate aceste planuri aveau ca scop de a deruta și înșela pe Nemți și armatele Axei asupra intențiilor de debarcare aliate.

Operațiunea «Autonomus» intră, după părerea mea, în planul «Bodyguard», care avea ca scop să-i facă pe Nemți să creadă că Aliații vor debarca, eventual, în Balcani, și deci să le mobilizeze armatele acolo, ușurând debarcarea în Franța.

Eu nu exclud nici ipoteza, logică, a Stateelor Majore ale armatelor aliate, în special cele engleze ale lui Allenbook, care ar fi dorit (ca și Churchill, probabil) ca armatele germano-româno-ungare de pe frontul de răsărit să reziste cât mai mult Rușilor, pentru a da timp Anglo-Americanilor să debarce și să cucerească cât mai mult din Europa.

Condițiile «capitulării necondiționate» puse de Englezi și Americani României la Cairo, ca și rezervele făcute de Churchill personal asupra drepturilor României asupra Transilvaniei, furate după Tratatul de la Viena, mă face să presupun că el nu vroia ca România să capituleze în fața Rușilor, fiindcă era conștient că aceștia vor ocupa ușor (cum s-a întâmplat) jumătate din Europa. Nu cumva aici trebuie să căutăm rostul parașutării celor trei? Nu cumva în convorbirile de la Snagov dintre de Chastelain și Iuliu Maniu, în tete à tete, se vor fi făcut promisiuni sau s-ar fi lăsat să se înțeleagă că o «capitulare necondiționată» nu ar fi chiar așa de rigidă?

De ce pun asemenea ipoteze? Fiindcă în lungile mele cercetări în documentele secrete de la Londra am găsit un schimb de scrisori între Churchill și de Chastelain, în care acesta din urmă exprima regretul că nu mai e trimis înapoi, în misiune, în România, pe care «o iubea și unde suferă azi - scria el - atâția prieteni dragi», care l-au ajutat și au crezut în el.

E o scrisoare plină de suflet la adresa

poporului român, la data când Armata roșie și comuniștii umpluseră pușcăriile cu patrioții români. Ea va trebui regăsită și păstrată în arhivele românești ca un semn de afecțiune și, poate, de remușcare, din partea domnului colonel de Chastelain.

În încheiere voi adăuga că Rușii au avut, în tot timpul războiului, o deosebită stimă pentru Mareșalul Antonescu, că au crezut întotdeauna că numai el poate face o schimbare de alianțe și că, ceva mai mult, după arestarea lui și ducerea la Moscova, ei au încercat să-l convingă să ia din nou conducerea guvernului din România, ca și conducerea armatei, pentru a lupta contra Nemților.

Mareșalul Antonescu a refuzat, iar din acel moment Rușii l-au scos din palatul în care îl țineau și l-au închis la închisoarea Lubianka. Aceste detalii ni le dă Ivor Porter, care le deține de la doamna Mareșal Antonescu, ce s-a găsit în celulă, la Ploiești, cu una din secretarele lui, doamna Samuelli.

Terminând de citit cartea lui Porter, am avut sentimentul de a nu fi găsit în ea nici un regret pentru soarta poporului român, a atâtoro dintre cei ce s-au sacrificat pentru cauza aliată (pe care o credeau comună) și mai ales că nu au găsit învinovățirea firească a tragicelor greșeli făcute de Churchill și Roosevelt, care au dus la atâtea suferințe și nedreptăți, ca și la incertitudinea zilei de azi și cea de mâine a întregii lumi libere.

(Din *Universul*, Usa, 1 iulie 1989)

CUPRINSUL REVISTEI EUROPA ȘI NEAMUL ROMÂNESC PE ANUL 1989

AIRINEI, Ștefan I.

- *Mihai Eminescu. Unde l-am întâlnit, cum și cât am ajuns a-l cunoaște* Nr. 201, Mart, p. 8

ALEXANDRU, Ioan,

- *Drum la Chișinău* Nr. 205-206, Iulie-Aug., p. 22

ANDRONESCU, Șerban

- *Ipoteze plauzibile. Comentariu vol. III Antonescu Mareșalul României* Nr. 210, Dec., p. 10

B.A.,

- *Ce-a mai rămas dintr-un cavaler de odinioară* Nr. 203, Mai, p. 9

- *Regele «minor» la a doua trădare* Nr. 210, Dec., p. 9

BACIU, Av. Nicolae

- *Bicentenerul Revoluției Franceze* Nr. 207, Sept., p. 3

- *Serviciile secrete britanice și capitularea necondiționată a României* Nr. 208, Oct., p. 10

Nr. 210, Dec., p. 21

BAFFI, prof. Mariano

- *Italia e Romania - 70 anni di unità nazionale* Nr. 199, Ian., p. 10

- *Eminescu in italiano* Supl. Nr. 204, Iun., p. 9

BĂDESCU, T. V. Nr. 204, Iun., p. 19

- *Revista Fundației Drăgan 1989, nr. 5-6* Nr. 207, Sept., p. 23

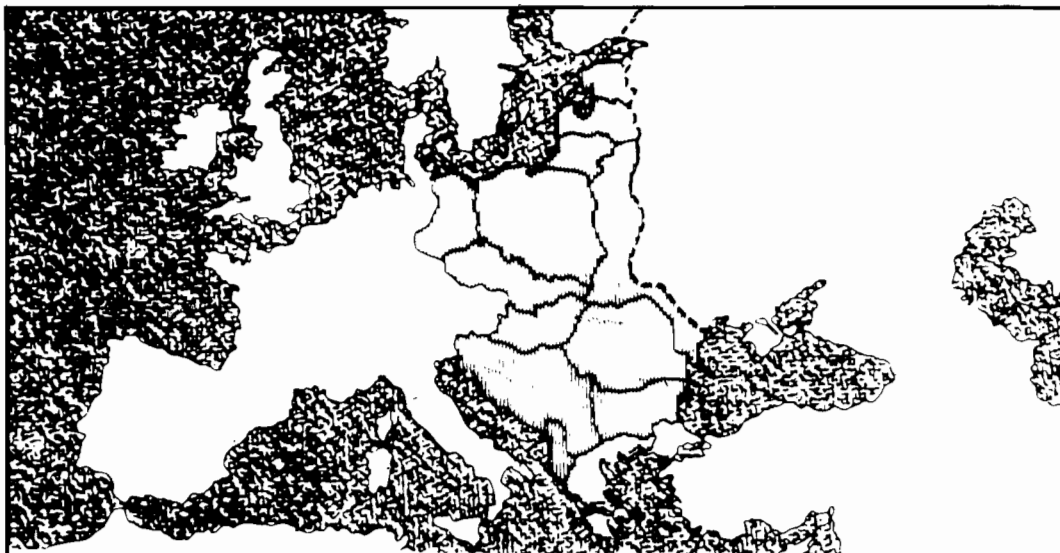
CALINESCU, G.,

- *Mihai Eminescu 1850-1889. The national poet* Nr. 204, Iun., p. 28

- CAMPEAN, Mariana,
- *Perché ho tradoto Eminescu?* Nr. 204, Iun., p. 22
- CHIRIAC, Alexandru,
- *Dicționar al membrilor Sfatului Țării din Chișinău* Nr. 205-206, Iulie-Aug., p. 23
Nr. 208, Oct., p. 20, Nr. 209, Nov., p. 23
- CHIRICEANU-NEGULESCU, Domnica,
- *Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale* Nr. 208, Oct., p. 14
- *Maria Antonescu* Nr. 210, Dec., p. 14
- CHIUZBAIAN, Gabriel Iosif,
- *Sulla dottrina sociale-politica di Eminescu* Nr. 204, Iun., p. 24
- *Convergențe româno-franceze* Nr. 208, Oct., p. 6
- COJA, Ion
- *Semne bune* Nr. 200, Febr., p. 1
- *Centenar Eminescu la BBC* Nr. 205-206, Iulie-Aug., p. 11
- *«Sunt naționalist»* Nr. 208, Oct., p. 1
- COMNEN, N.P.,
- *Le bolchévisme en Hongrie* Nr. 209, Nov., p. 7
- D'ACUNTO, Sabino,
- *Spazi di quiete per riannodare i figli del tempo* Nr. 105-106, Iulie-Aug., p. 15
- DESSART, prof. Francis,
- *Que cache l'actuelle campagne magyare contre la Roumanie?* Nr. 201, Mart., p. 1
- DRĂGAN, prof. Iosif Constantin (J.C.,Giuseppe Costantino),
- *Per un'Educazione permanente* Nr. 201, Mart., p. 6
- *Suferințele Neamului românesc* Nr. 202, Apr., p. 1
- *Pledoarie pentru un recurs* Nr. 203, Mai, p. 1
- *Eminescu, principe del pensiero* Nr. 204, Iun., p.3
- *L'Europa celebra la realizzazione degli stati romeno e italiano* Supl. Nr. 204, Iun., p. 3
- *Una sintesi della cultura romena* Nr. 205-206, Iulie-Aug., p. 19
- EMINESCU, M.,
- *Ai miei critici. Dalla stella* Nr. 204, Iun., p. 5, 16
- *Yo a te ti brindo dulce Rumanía* Nr. 204, Iun., p. 18
- *Doina* Nr. 205-206, Iulie-Aug., p. 14
- E.N.R.,
- *Eminescu azi* Nr. 201, Mart., p. 8
- EUROPÆUS,
- *Rusia-și pierde năravul?* Nr. 199, Ian., p. 1
- *Ziua Marei Uniri* Nr. 210, Dec., p. 3
- FILIP, Traian,
- *Entropia sau relația dintre om-natură-societate. Convorbire cu N. Georgescu-Roegen* Nr. 199, Ian., p.5, Nr. 200, Febr., p. 7, Nr. 201, Mart., p. 13
- *O convorbire cu scriitorul Mihai Pelin* Nr. 202, Apr., p. 10
- *Il dono più bello che la Romania abbia fatto al mondo* Nr. 204, Iun., p. 17
- *Noapte la Praga* Nr. 205-206, Iulie-Aug., p. 1
- *Un artist în exil* Nr. 207, Sept., p. 9
- GHIBU, Onisifor,
- *Gânduri pe tema Basarabiei* Nr. 199, Ian., p. 14, Nr. 200, Febr., p. 17
Nr. 201, Mart., p. 20, Nr. 203, Mai, p. 17

MATEEVICI, Alexei, - <i>Limba noastră</i>	Nr. 203, Mai, p. 10
PASCU, prof. Ștefan, - <i>Eminescu e la sua impressionante cultura plurivalente</i>	Nr. 204, Iun., p. 6
- <i>La realizzazione dello stato nazionale unitario romeno e italiano</i>	Supl. Nr. 204, Iun., p. 17
PĂDUREANU, S., - <i>I. România și Europa</i>	Nr. 210, Dec., p. 1
PELIN, Mihai, - <i>Moartea lui Nicolae Titulescu</i>	Nr. 203, Mai, p. 11
- <i>Arhivele... Iată marea afacere!</i>	Nr. 209, Nov., p. 1
PERPESSICIUS, - <i>Despre Doina lui Eminescu</i>	Nr. 205-206, Iulie-Aug., p. 13
RADU, Virgil, - <i>Mackensen în România</i>	Nr. 208, Oct., p. 19
REDAȚIA, - <i>Notă</i>	Nr. 202, Apr., p. 6
- <i>Acum 50 de ani... războiul</i>	Nr. 207, Sept., p. 1
- <i>Cuprinsul revistei E.N.R. pe anul 1989</i>	Nr. 210, Dec., p. 25
SĂNDULESCU, prof. Ecaterina, - <i>Asimilarea folclorului în opera lui Eminescu</i>	Nr. 199, Ian., p. 8, Nr. 200, Febr., p. 13
ȘELARU, prof. Gh., - <i>Un jubileu al rațiunii</i>	Nr. 209, Nov., p. 4
VARGA, Ovidiu, - <i>Eminescu e la musica</i>	Nr. 204, Iun., p. 15
VARLAM, Ion., - <i>Gratuitatea unui gest politic iresponsabil</i>	Nr. 210, Dec., p. 4
VEVERCA, I., - <i>Gânduri la ceas de sărbătoare</i>	Nr. 199, Ian., p. 9
- <i>Dictatul de la Viena</i>	Nr. 208, Oct., p. 18
VIERU, Grigore, - <i>Aproape maiakovskian de nevoie</i>	Nr. 208, Oct., p. 3
VOICU-RECH, Maria, - <i>Voința Neamului</i>	Nr. 199, Ian., p. 3
ZAMFIRESCU, Dan, - <i>O carte profetică - Requiem pentru Conferința de la Geneva</i>	Nr. 203, Mai, p. 15
- <i>Simbolul puterii de viață a poporului român</i>	Nr. 207, Sept., p. 13
ZAMFIRESCU, Vasile Dem., - <i>Constantin Noica și demnitatea filosofică e limbii române</i>	Nr. 200, Febr., p. 5

*Cu gândul la mai binele Țării și al Neamului nostru de pretutindeni,
Colectivul redacției revistei Europa și Neamul Românesc
urează colaboratorilor și cititorilor
un Crăciun cu bucurii și un An Nou fericit
și adresează tuturor tradiționala salutare
La mulți ani !*

Moscova, 9 Octombrie 1944

“Momentul era potrivit pentru a trata, așa că am spus: “Să aranjăm treburile noastre în Balcani. Armatele voastre sunt în România și în Bulgaria. Noi avem acolo interese, misiuni, agenți. Între noi nu trebuie să existe neînțelegeri pentru lucruri mărunte.

Cât privește Anglia și Rusia, ați fi de acord - l-am întrebat pe Stalin - ca voi să aveți o dominație de 90% asupra României, noi să avem 90% în Grecia și “fifty-fifty” cu voi în Jugoslavia?” În timp ce se traduceau cele de mai sus, am scris pe o jumătate de foaie de hârtie:

România: Rusia ia 90%; ceilalți iau 10%

Grecia: Marea Britanie (de acord cu Statele Unite) ia 90%; Rusia ia 10%

Jugoslavia și Ungaria: 50% - 50%

Bulgaria: Rusia ia 75%; ceilalți 25%.

Winston Churchill
“Cel de al doilea război mondial”
Memorii

CUPRINSUL

S. Pădureanu, <i>I. România și Europa</i>	1
Europaeus, <i>Ziua Mării Uniri</i>	3
Ion Varlam, <i>Gratuitatea unui gest politic iresponsabil</i>	4
B. A., <i>Regele «minor» la a doua trădare</i>	9
Șerban Andronescu, <i>Ipoteze plauzibile. Comentarii la vol. III din seria inițiată de Josif Constantin Drăgan, Antonescu Mareșalul României</i>	10
Domnica Negulescu Chiriceanu, <i>Maria Antonescu</i>	14
N. Baciu, <i>Serviciile secrete britanice și capitularea necondiționată a României (II)</i>	21
Redacția, <i>Cuprinsul revistei E.N.R. pe anul 1989</i>	25